

**INSTYTUT CHEMICZNEJ
PRZERÓBKI WĘGLA**

Zmienność właściwości węgli koksowych w zależności od ich uziarnienia

B. Mertas, M. Ściążko

Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Zabrze

SPIS TREŚCI

---

1. Wstęp
2. Węgłe stosowane w polskim i europejskim koksownictwie
3. Jakość węgla $\Rightarrow$ jakości koksu
4. Badane węgle
5. Uziarnienie węgla wsadowego a jakość węgla i koksu
6. Podsumowanie

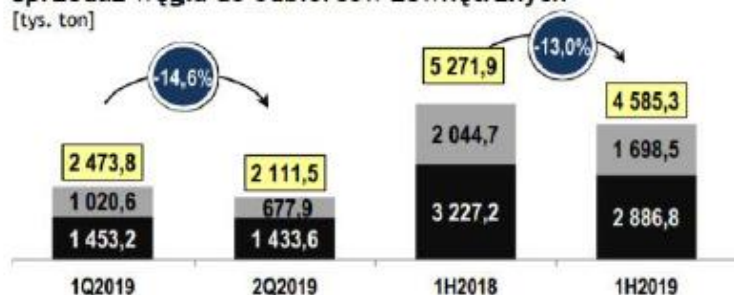
Węgiel koksowy

Import Europa, 2018

Kraj	Wielkość importu
Australia	ok. 13 mln mt
Stany Zjednoczone	ok. 9 mln mt
Rosja	ok. 5 mln mt
Mozambik	ok. 1,2 mln mt
Kolumbia	ok. 0,5 mln mt

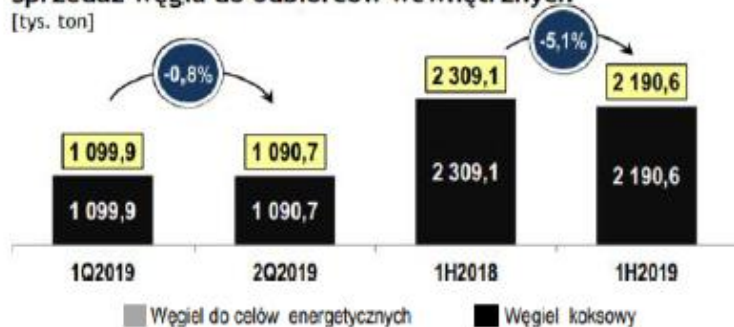
Sprzedaż węgla do odbiorców zewnętrznych

[tys. ton]

Sprzedaż węgla do odbiorców wewnętrznych

[tys. ton]

źródło: R. Małek, Węgiel koksowy, jako surowiec krytyczny w UE, Konferencja Koksownictwo 2019, Wisła, 3-5 października 2019

źródło: dane własne

Jakość węgla w odniesieniu do jakości koksu

Jakość węgla

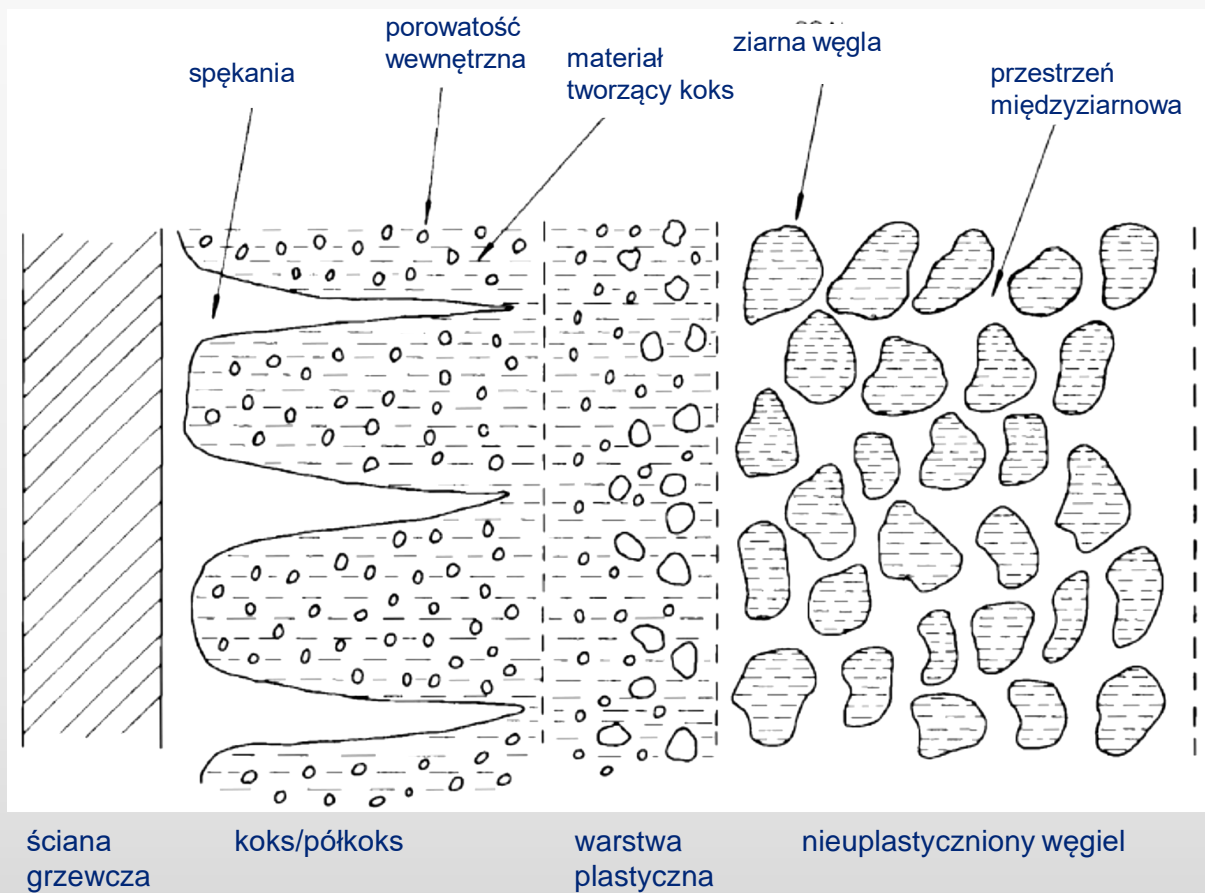

KOKSOWANIE

Jakość koksu

Proces koksovania

Jakość węgla w odniesieniu do jakości koksu

JAKOŚĆ KOKSU

**BEZPIECZEŃSTWO
KOMORY**

Wymagania jakościowe dla koksu wielkopieczowego

Objętość wielkiego pieca [m ³]	1000	2000	3000	4000	5000
M ₄₀ [%]	> 78	> 82	> 84	> 85	> 86
M ₁₀ [%]	< 8	< 7,5	< 7,0	< 6,5	< 6,0
CRI [%]	< 28	< 26	< 25	< 25	< 25
CSR [%]	> 58	> 60	> 62	> 64	> 65
A ^d [%]	< 13	< 13	< 12,5	< 12	< 12
S ^d [%]	< 0,7	< 0,7	< 0,7	< 0,6	< 0,6
Uziarnienie [mm]	75 - 25	75 - 25	75 - 25	75 - 25	75 - 30

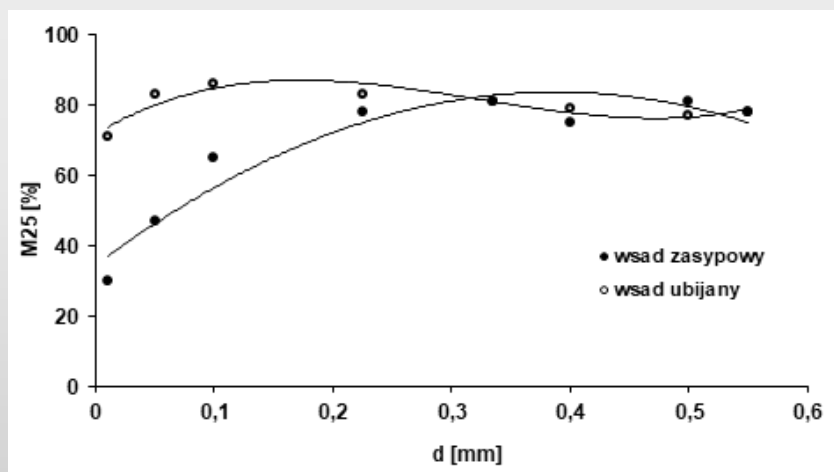
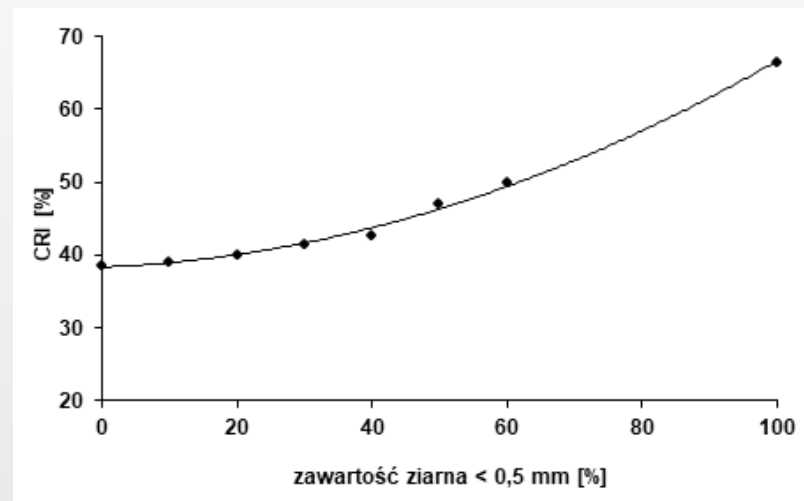
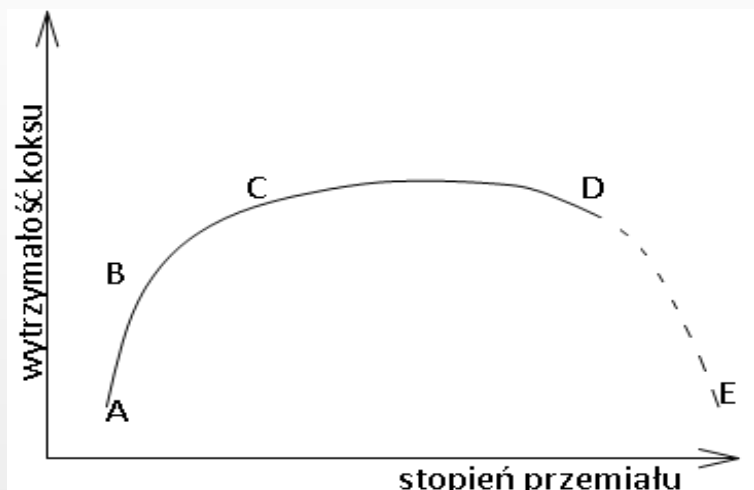
Charakterystyka mieszanek wsadowych

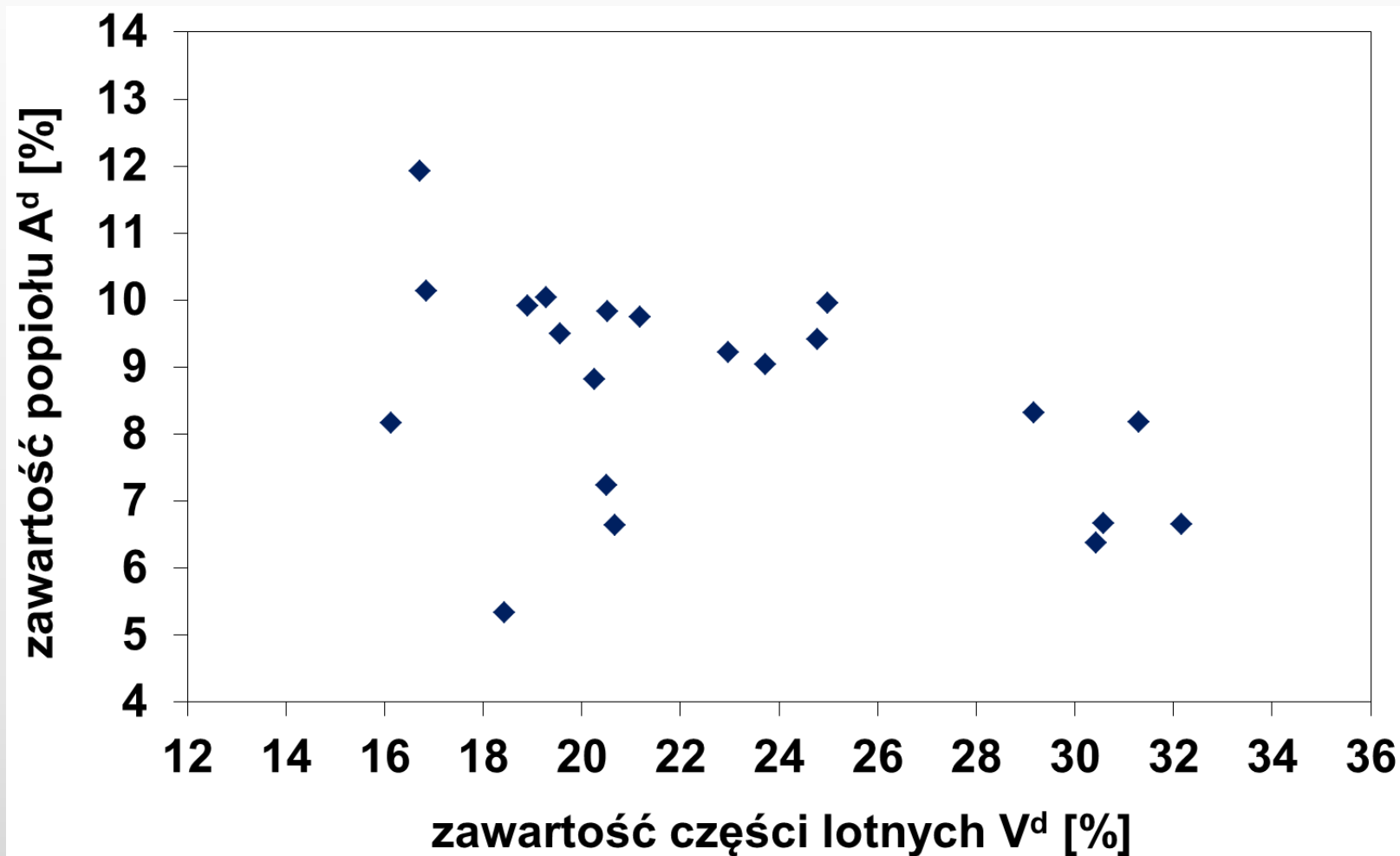
- Mieszanki wsadowe niezależnie od systemu obsadzania komór koksowniczych, powinny cechować się odpowiednim stopniem uwęglenia i dobrymi właściwościami koksotwórczymi, a mianowicie:
  - V^{daf} 26 - 28 %
  - R 1,07 -1,10 %
  - RI > 70
  - F_{max} 500 - 1000 ddpm
  - b + (> 60) %
- Mieszanki wsadowe stosowane do produkcji wysokiej jakości koksu wielkopieczowego w bateriach z ubijanym systemem obsadzania komór, mogą zawierać:
  - wyższe procentowe udziały węgla typu 35.2
  - wyższe procentowe udziały węgla typu 34.2.
- Mieszanki stosowane w systemie ubijanym, cechują się wyższym przemiałem, w odniesieniu do stosowanego w bateriach systemu zasypowego, a mianowicie:
  - system ubijany - > 90 % ziarna < 3 mm
  - system zasypowy - 80 – 85 % ziarna < 3 mm.

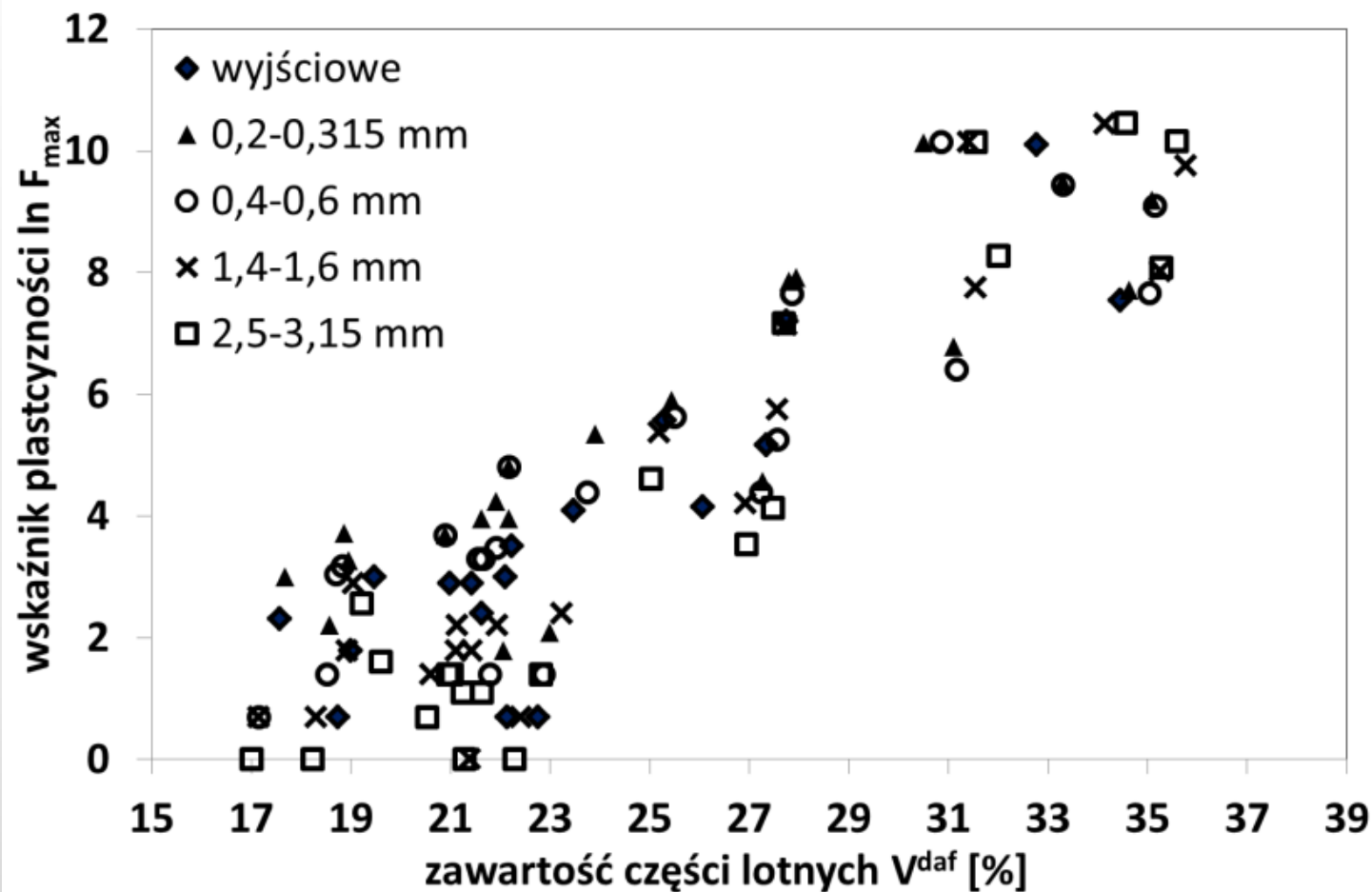
Wpływ uziarnienia węgla wsadowego

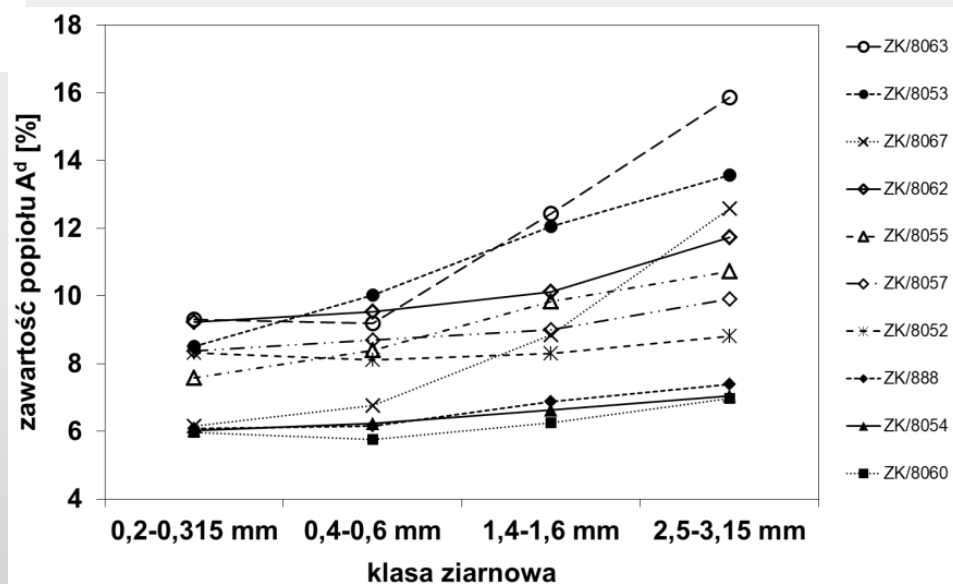
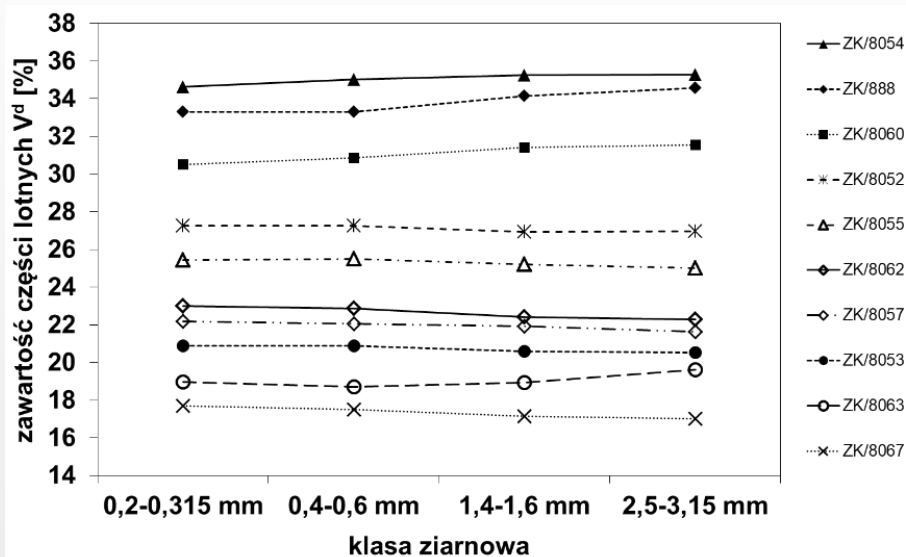
Analizowane węgle

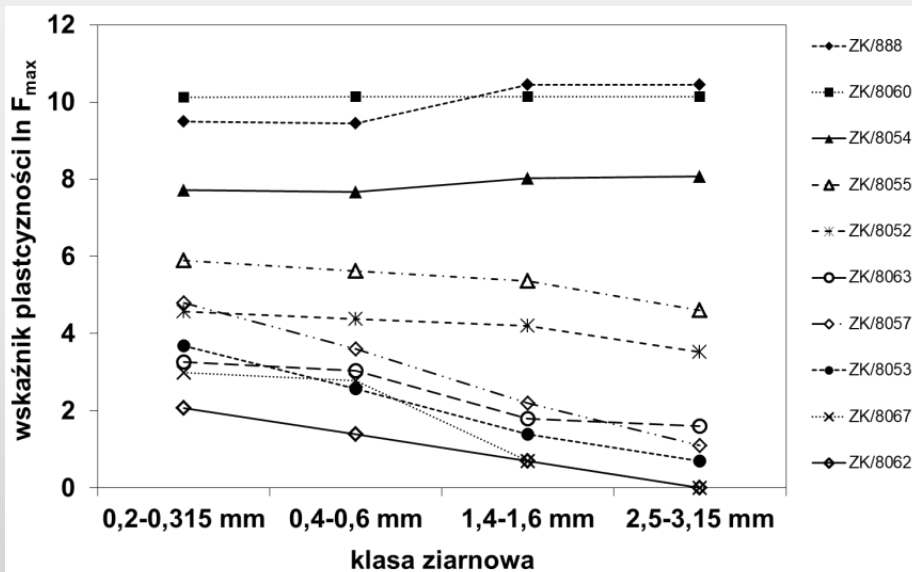
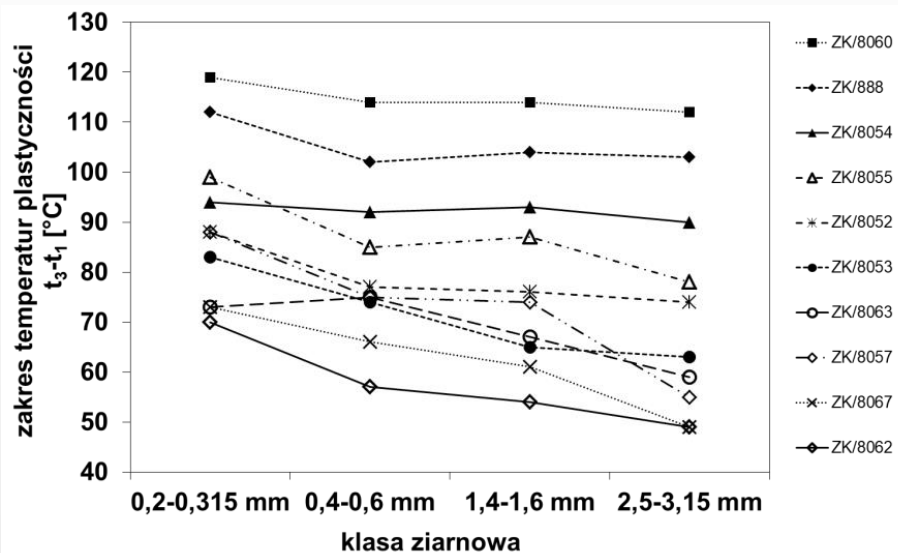
Analizowane węgle

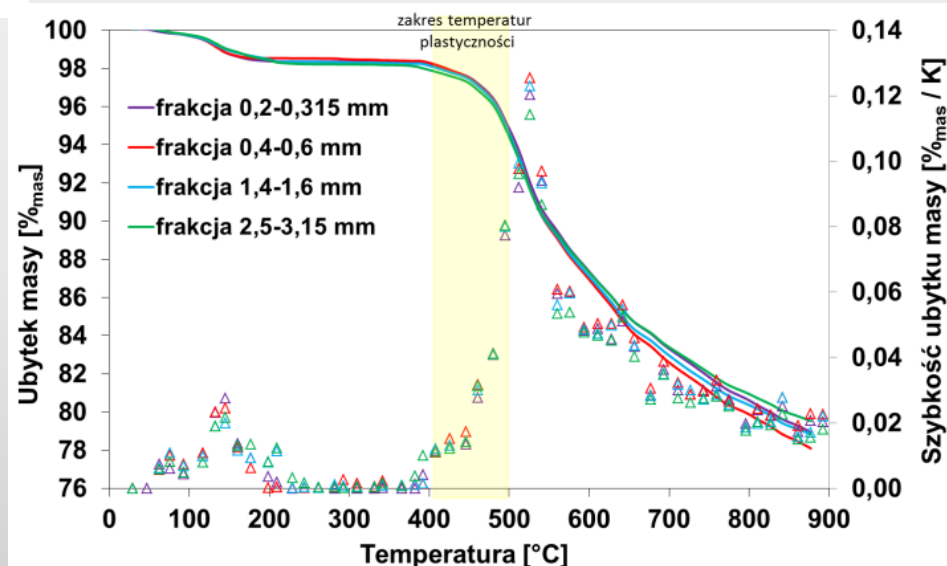
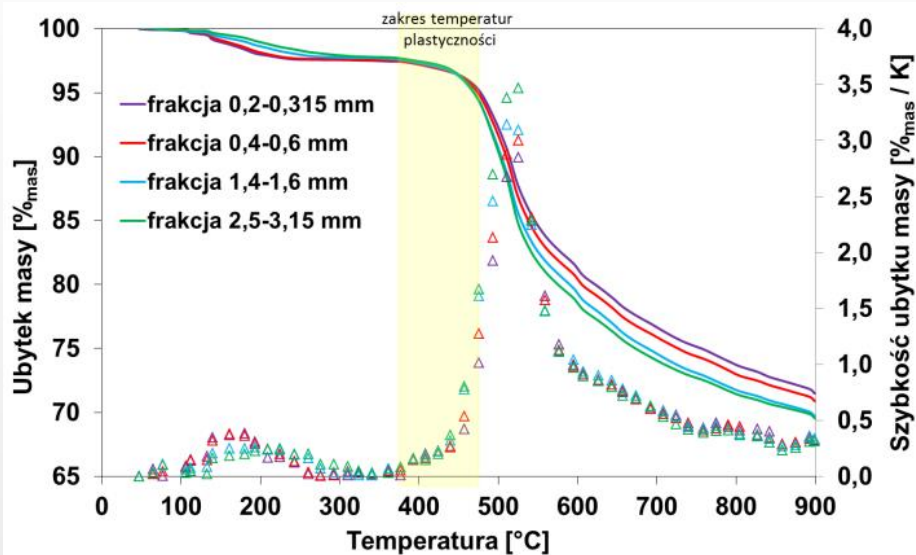
Wyniki badań

Wyniki badań

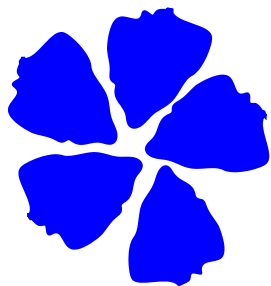

Wyniki badań

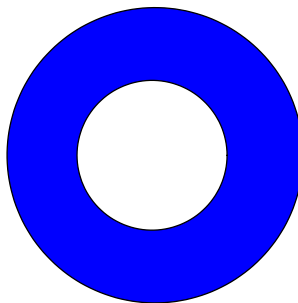
Jakość węgla w odniesieniu do jakości koksu

$d_p < 0.2 \text{ mm}$

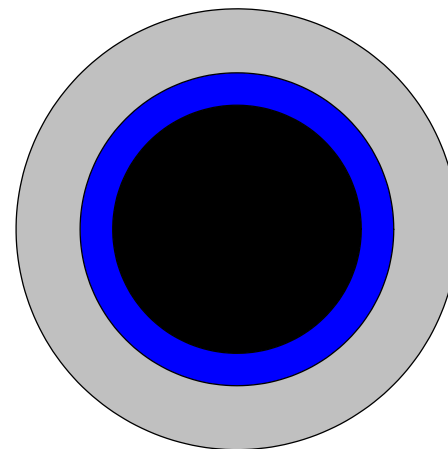
Fragmentacja

$0.2 < d_p < 3 \text{ mm}$

Puste jądro

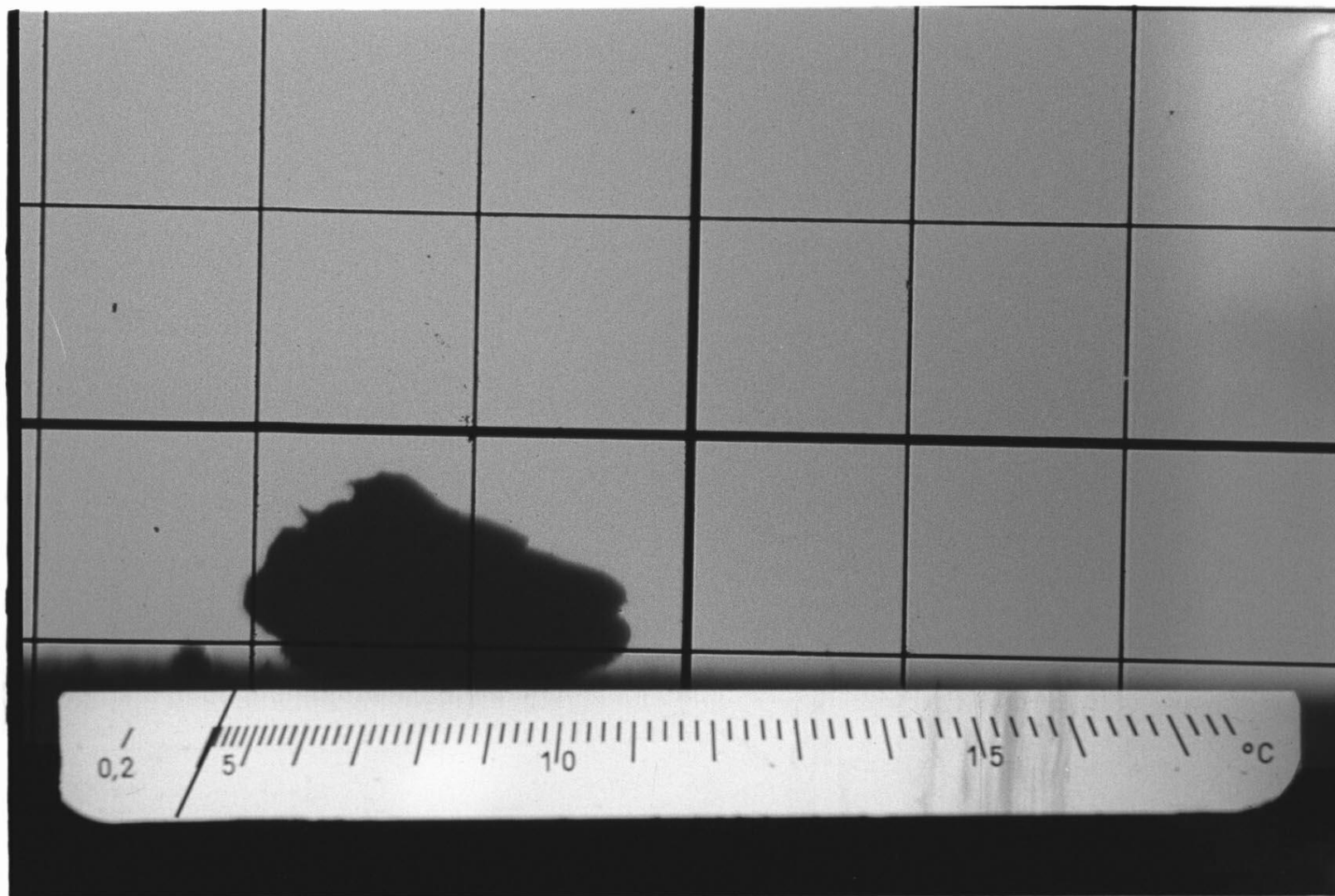
$d_p > 3 \text{ mm}$

Uwarstwienie

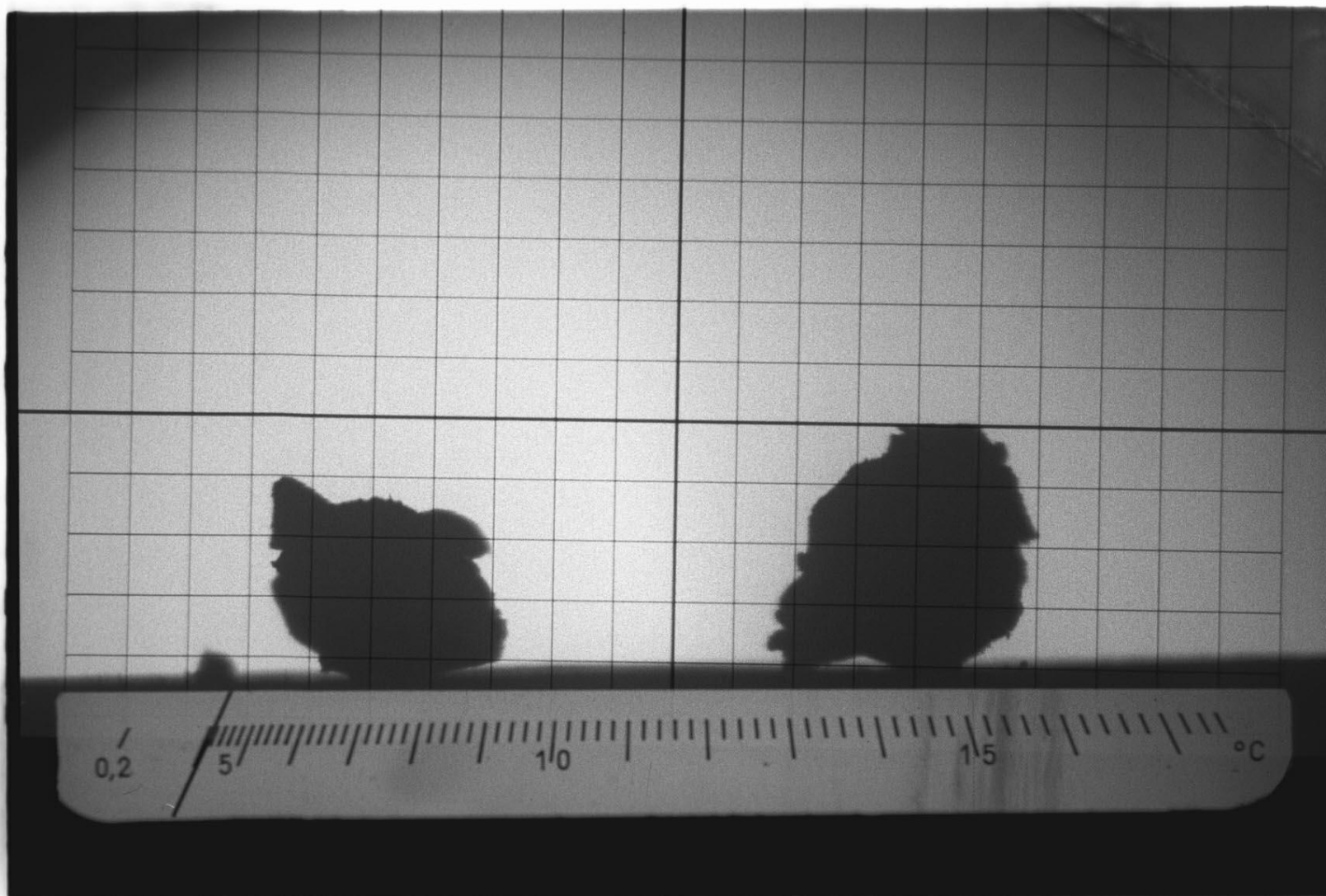
Dominujące mechanizmy

Wyniki badań ziarno 0,4 – 0,6 mm

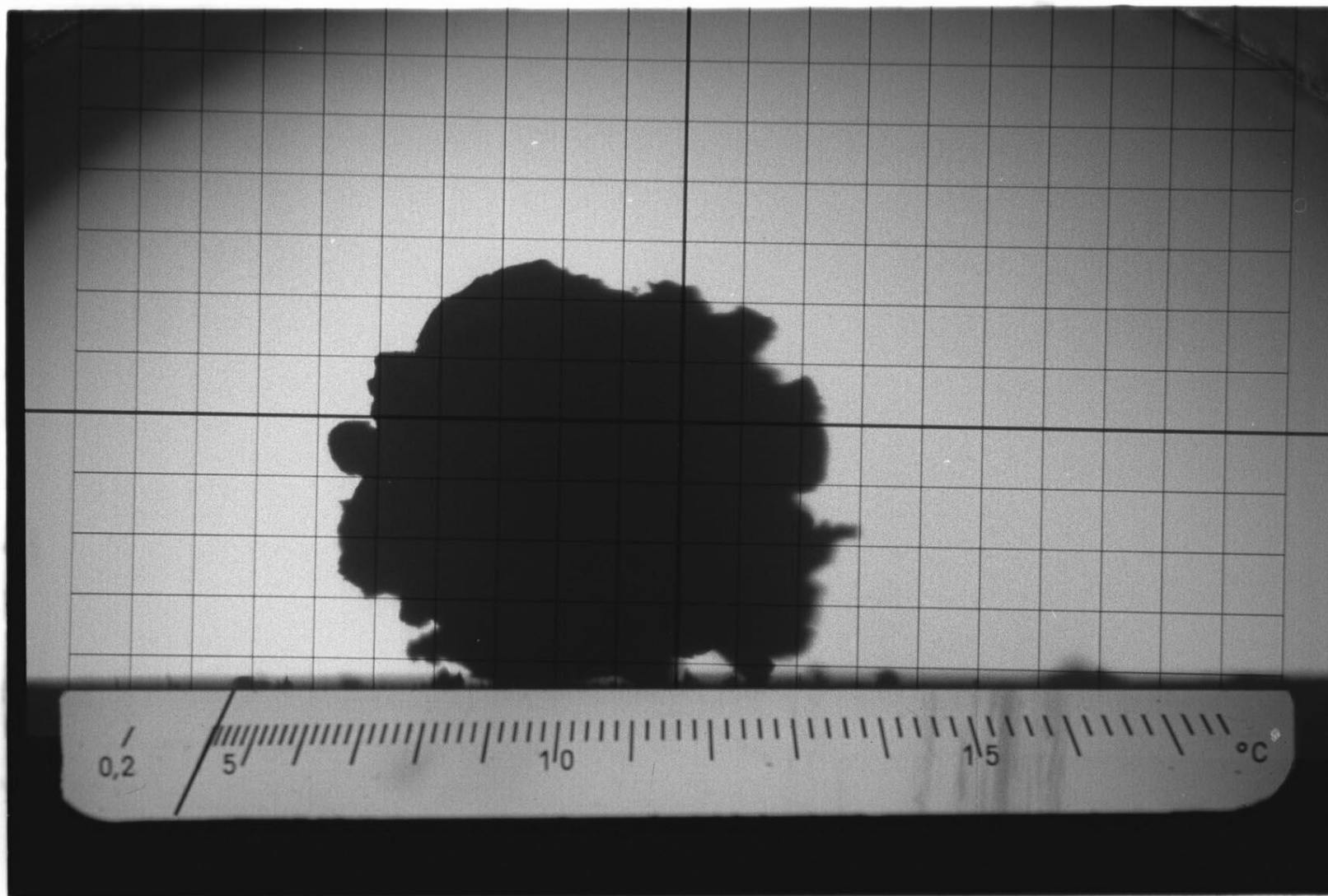

Wyniki badań ziarno 1,4 – 1,5 mm

Wyniki badań ziarno 2,5 – 3,15 mm

Teoretyczne ciśnienie gazu w uplastycznionym ziarnie węgla

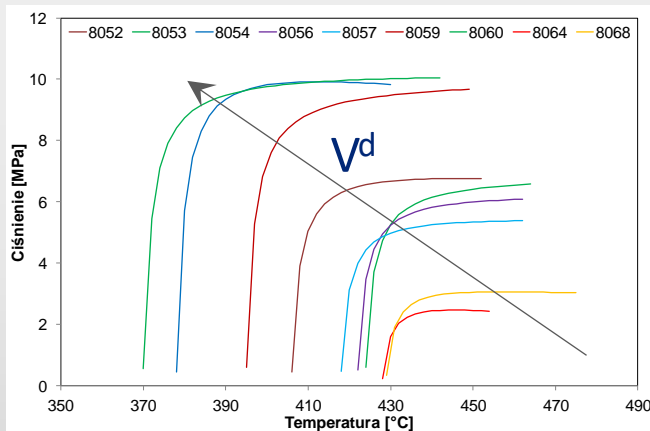
$$\frac{D(T_{\max})}{D_p} = 1 + a_1 \cdot \left(\frac{V^d}{A^d} \right)^{a_2} \cdot \left(\frac{D_p}{D_{p0}} \right)^{a_3} \cdot \left(\frac{t - t_1}{t_{\max} - t_1} \right)^{a_4}$$

$$p = \frac{n \cdot R \cdot T}{V}$$

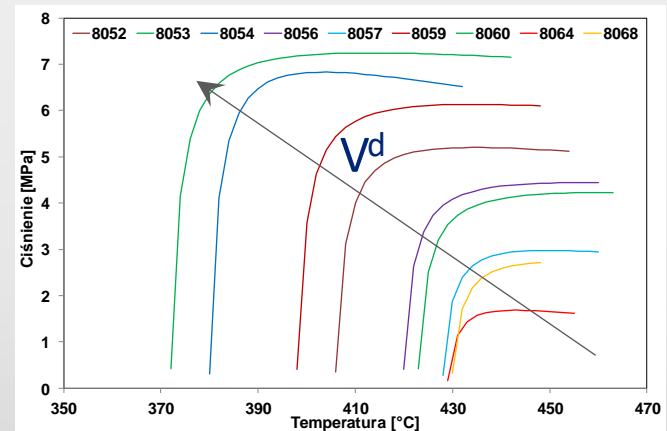
n - zgodnie z modelem pirolizy

V - zgodnie z współczynnikiem spęcznienia

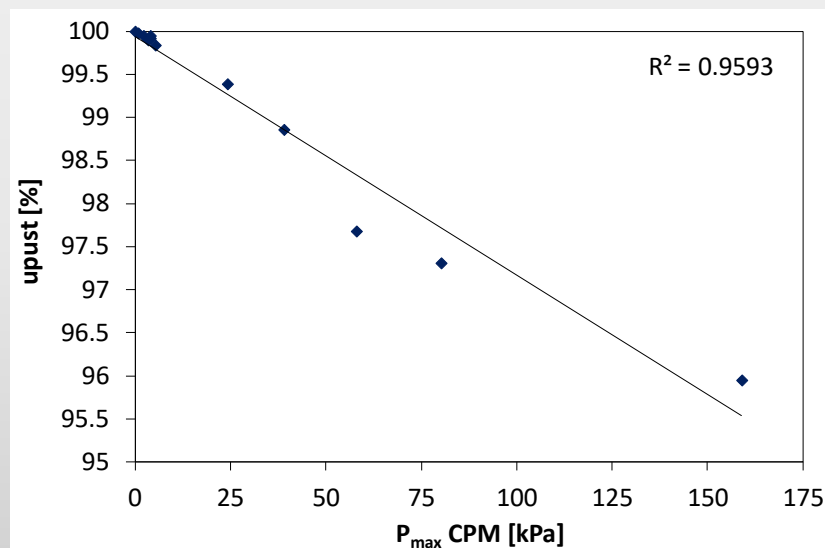
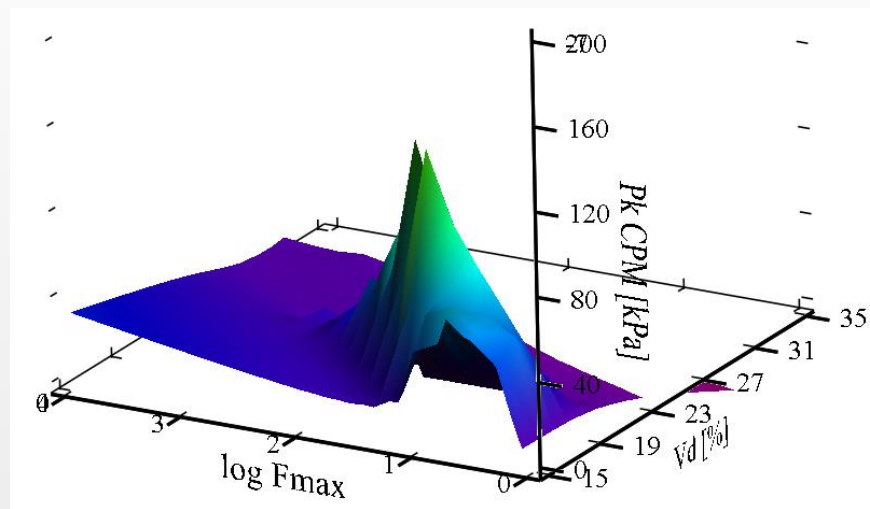
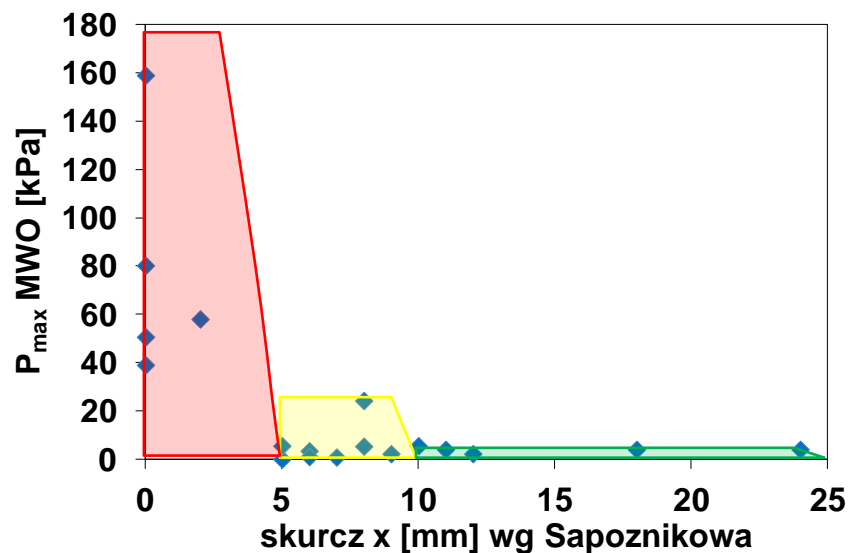
**1,4-1,6
mm**

**2,5 - 3,15
mm**

Ciśnienie koksovania

Podsumowanie

---

1. Do badań zostało wytypowanych 21 węgli koksowych, różniących się istotnie stopniem uwęglenia ($R = 0,92-1,5$) oraz pochodzeniem (węgle polskie, amerykańskie, kanadyjskie i australijskie)
2. Wydzielone klasy ziarnowe różnią się właściwościami, zarówno w odniesieniu do próbki wyjściowej, jak i pomiędzy sobą,
3. Istniejące zależności pomiędzy właściwościami węgli wyjściowych jak np. zależność pomiędzy zawartością części lotnych a plastycznością, pozostają prawdziwe dla właściwości wydzielonych klas ziarnowych,
4. Temperatura, w której szybkość wydzielania się składników lotnych jest największa występuje powyżej temperatury końca plastyczności t_3 ,
5. Wydzielanie się składników lotnych wraz ze zjawiskiem uplastyczniania się węgli (oraz szybkość tych zjawisk uzależnione od wielkości ziaren) są czynnikami wpływającymi na wielkość generowanego ciśnienia koksowania oraz jakość koksu

INSTYTUT CHEMICZNEJ PRZERÓBKİ WĘGLA

ul. Zamkowa 1 • 41-803 Zabrze

Telefon: **32 271 00 41**
Fax: **32 271 08 09**

E-mail: **office@ichpw.pl**
Internet: **www.ichpw.pl**

NIP: **648-000-87-65**
Regon: **000025945**

CENTRUM BADAŃ TECHNOLOGICZNYCH
Tel. sekretariat 32 271 00 41 w. 300
Tel. Dyrektor Centrum 32 271 00 41
e-mail: cit@ichpw.pl

CENTRUM BADAŃ LABORATORYJNYCH
Tel. sekretariat 32 271 00 41 w. 200
Tel. Dyrektor Centrum 32 271 00 41
e-mail: cba@ichpw.pl

